

The future of the world is in your hands!

autorka
Marta Mielczarek

przedmiot
język angielski

czas trwania
45 minut

poziom nauczania i klasa
szkoła podstawowa: klasy VII–VIII

krótki opis scenariusza

Podczas zajęć uczniowie i uczennice poznają przyczyny i skutki zmiany klimatu oraz zastanawiają się nad rolą młodych ludzi w kształtowaniu przyszłości naszej planety. W zakresie umiejętności językowych uczestnicy i uczestniczki zajęć poznają kolokacje związane z omawianym tematem, tworzą i przetwarzają wypowiedzi. Scenariusz wykorzystuje film edukacyjny oraz aktywne metody pracy wspomagające naukę nowego słownictwa – gry dydaktyczne.

pytanie kluczowe

Jak sprawić, by ludzie zaczęli działać i uwierzyli, że chroniąc naszą planetę, mogą zmienić swoje życie na lepsze?

How can we make people act and believe that protecting our planet can change their lives for the better?

cele lekcji:

- dowiesz się, jakie są przyczyny i skutki zmiany klimatu
- poznasz często spotykane połączenia wyrazów oraz inne słowa i zwroty w języku angielskim odnoszące się do zmiany klimatu
- opisziesz w języku angielskim, co każdy z nas może zrobić dla klimatu

związek z podstawą programową:

1.13, 4.1, 7.11, 8.1–2, 13

metody	formy pracy
<ul style="list-style-type: none">• film edukacyjny• dyskusja• gry dydaktyczne – memory, <i>old maid</i>	<ul style="list-style-type: none">• praca indywidualna• praca w grupach

środki dydaktyczne i materiały:

- film edukacyjny *We are the change!*, Centrum Edukacji Obywatelskiej, <https://www.youtube.com/watch?v=OjvQd4WgwE0> (4:05).
- załączniki

Przebieg zajęć

Wprowadzenie

1. Zapisz na tablicy temat lekcji: „The future of the world is in your hands!”
2. Rozdaj kartę pracy (załącznik nr 1) i poproś uczniów i uczennice o wykonanie zadania nr 1. Uzyskaj odpowiedź na pytanie: *What kind of serious problem do they illustrate?* (odpowiedź: *climate change*). Pomóż klasie w zrozumieniu nowych słów/wyrażeń (podaj definicje w języku angielskim, rozwijaj strategie komunikacyjne).
3. Omów z uczniami i uczennicami pozostałe pytania z zadania: *What do you know about this problem? Why is it serious?* Odwołaj się do ich wiedzy na temat zmiany klimatu.

1 min

3 min

3 min

Praca właściwa

4. Wytłumacz, czym są kolokacje. Poproś klasę o wykonanie zadania nr 2. ⌚ 4 min
5. Pokaż uczniom i uczennicom film z napisami po angielsku i poproś, żeby sprawdzili/uzupełnili swoje odpowiedzi do zadania nr 2 na podstawie treści filmu: *We are the change!*, Centrum Edukacji Obywatelskiej, <https://www.youtube.com/watch?v=OjvQd4WgwE0>. ⌚ 4 min
6. Wspólnie z młodzieżą omów krótko znaczenie poszczególnych wyrażień. ⌚ 2 min
7. Podziel uczestników i uczestniczki zajęć na trzy-, czteroosobowe grupy. Rozdaj grupom zestaw kart do gry (załącznik nr 2, należy przygotować tyle zestawów, ile będzie grup). Masz dwie gry do wyboru: *old maid* lub *memory*. Omów zasady gry (załącznik nr 3). Nadzoruj przebieg gry w poszczególnych grupach. ⌚ do 15 min
8. Poproś, żeby uczniowie i uczennice w grupach omówili znaczenie haseł podanych w zadaniu nr 3. Poproś wybrane osoby o zaprezentowanie opinii na forum. ⌚ 4 min
9. Poproś uczniów i uczennice o wykonanie zadania nr 4. Niech każda osoba indywidualnie się zastanowi, co możemy robić dla planety, i zapisze trzy zalecenia. Odwołaj się do filmu i jego fragmentu na temat produkcji, zakupów i konsumpcji. Zachęć młodzież do krytycznego i głębszego spojrzenia na problem konsumpcjonizmu, niepohamowanego pędu do ciągłego i szybkiego rozwoju oraz wzrostu, bogacenia się jednych grup społecznych kosztem drugich. Materiał pomocniczy dla nauczyciela, nauczycielki znajdziesz w załączniku nr 4. ⌚ 7 min

Zwróć uwagę, żeby uczniowie i uczennice formułowali swoje pomysły w formie nakazów i instrukcji (tryb rozkazujący, np. *Boycott non-eco-friendly brands*, *Stop overconsumption – enjoy what you have*, *Plant a tree*, *Use public transport*, *Don't buy fast fashion*, *Fight food waste*). Poproś chętne osoby o zaprezentowanie wyników swojej pracy.

Podsumowanie

10. Odwołaj się ponownie do poznanych kolokacji. Powiedz pierwsze słowo i poproś klasę o dokończenie danego wyrażenia (np. nauczyciel/nauczycielka: *global...* – klasa: *warming*). ⌚ 1 min
11. Przeprowadź krótkie głosowanie, ile osób zgadza się ze stwierdzeniem podanym w temacie. ⌚ 1 min

Praca domowa

CALL THEM OUT ON THEIR ACTIONS!

Poproś młodzież o wybranie dowolnej firmy, korporacji lub instytucji i wywołanie jej do tablicy poprzez zadanie jej w mediach społecznościowych pięciu pytań dotyczących jej wpływu na klimat. Niech uczniowie i uczennice zapiszą te pytania w języku angielskim i przygotowują się do ich zaprezentowania oraz do dyskusji na następnej lekcji. Materiał pomocniczy: bit.ly/DoTablicy.

Propozycje kontynuacji tematyki zmiany klimatu

- Scenariusz zajęć z języka angielskiego: *Wylesianie: myśl globalnie, działaj lokalnie / Deforestation: think global, act local*, Centrum Edukacji Obywatelskiej, 2019, <https://bit.ly/WylesianieDeforestation>.
- Scenariusz zajęć z języka angielskiego: *Co by się stało, gdybyśmy nadal...? / What would happen if we still...?*, Centrum Edukacji Obywatelskiej, 2019, <https://bit.ly/CoBySięStało>.

Zachęć innych nauczycieli i nauczycielki ze swojej szkoły do realizacji tematyki zmiany klimatu:

- Materiały poświęcone zmianie klimatu, Centrum Edukacji Obywatelskiej, <https://bit.ly/MateriałyKlimat>.

polecane teksty i materiały

- Miniserwis Centrum Edukacji Obywatelskiej *Klimat*, <https://globalna.ceo.org.pl/tematy/klimat>.
- Portal Ziemia na Rozdrożu, <https://ziemianarozdrozu.pl>.
- Portal Nauka o Klimacie, <https://naukaoklimacie.pl>.
- *Klimatyczne ABC*, red. M. Budziszewska, A. Kardaś, Z. Bohdanowicz, Warszawa 2021, <https://klimatyczneabc.uw.edu.pl>.
- Filmy Centrum Edukacji Obywatelskiej *Odpowiadaj na globalne wyzwania*, <https://bit.ly/FilmyCEO-GlobalneWyzwania>.
- *Projekty młodzieżowe w edukacji globalnej i ekologicznej*, Centrum Edukacji Obywatelskiej, 2022 <https://globalna.ceo.org.pl/material/projekty-mlo-dziejowe-w-edukacji-globalnej-i-ekologicznej>.

źródła wykorzystane w tym scenariuszu

- film *We are the change!*, Centrum Edukacji Obywatelskiej, 2021 <https://www.youtube.com/watch?v=OjvQd4WgwE0>.
- *Playbook Wzywamy marki, instytucje i korporacje #Dotablicy*, Centrum Edukacji Obywatelskiej, 2022, <https://bit.ly/DoTablicy>.
- *Kurs e-learningowy Globalna szkoła. Razem dla klimatu*, Centrum Edukacji Obywatelskiej, 2022.

Załączniki

- Załącznik nr 1 – Karta pracy
- Załącznik nr 2 – Materiał pomocniczy: Zestaw kart do gry
- Załącznik nr 3 – Materiał pomocniczy: Instrukcja do gier
- Załącznik nr 4 – Materiał pomocniczy: Informacje o zmianie klimatu do zadania nr 4

Załącznik nr 1
Karta pracy

THE FUTURE OF THE WORLD IS IN YOUR HANDS!

1. Look at the words and phrases. What kind of serious problem do they illustrate?
What do you know about this problem? Why is it serious?

GREENHOUSE EFFECT DROUGHT FLOOD HEATWAVE FOREST FIRE MELTING GLACIERS
RISING SEA LEVELS CLIMATE REFUGEES LACK OF FOOD SAFETY WATER CRISIS

The problem is: C _____ C _____

2. Match the words to make collocations.

1. Amazon	a) degree
2. Antarctic	b) development
3. Celsius	c) emission
4. CO ₂ (carbon dioxide)	d) forest
5. global	e) ice sheet
6. industrial	f) resources
7. natural	g) revolution
8. technological	h) warming

Watch the video and check your answers.

3. Watch the video again. Look at the slogans that appear in the film.
How do you understand them? Talk to your friends.

Time to live in a different way! Time is running out!
If we act together, we can shape our future. We are the change!

4. The person in the film says: „We can do a lot!”. What can we do? Write down three ideas.

1.
2.
3.
-

Załącznik nr 2
Karta pracy

CLIMATE	CHANGE	GREENHOUSE	EFFECT
RISING	SEA LEVELS	FOREST	FIRE
AMAZON	FOREST	ANTARCTIC	ICE SHEET
CELSIUS	DEGREE	CO ₂	EMISSION
GLOBAL	WARMING	INDUSTRIAL	REVOLUTION
NATURAL	RESOURCES	TECHNOLOGICAL	DEVELOPMENT
OLD MAID			

Załącznik nr 3

Materiał pomocniczy: Instrukcja do gier

OLD MAID

Old maid to odpowiednik popularnej gry karcianej Piotruś.

Zestaw powinien zawierać 25 kart: 1 karta OLD MAID (karta bez pary) i 24 karty tworzące 12 par (za parę uznajemy karty ze słowami tworzącymi kolokację, np. GREENHOUSE + EFFECT).

Tasujemy karty i rozdajemy. Uczestnicy i uczestniczki zajęć nie pokazują sobie swoich kart. Zadanie polega na tym, żeby dobrać karty w pary i jak najszybciej pozbyć się swojego wachlarza. Jeśli osoba znajdzie w swoim wachlarzu kart parę, odkłada ją na bok. Uczestnik, uczestniczka gry ciągnie jedną kartę od osoby siedzącej po lewej stronie i sprawdza, czy wyciągnięta karta tworzy parę z jedną z kart z wachlarza. Jeśli tak, odkłada parę na bok. Osoba, która na koniec gry zostanie z kartą bez pary (OLD MAID), przegrywa.

MEMORY

Zestaw kart powinien zawierać 24 karty tworzące 12 par (za parę uznajemy karty ze słowami tworzącymi kolokację, np. GREENHOUSE + EFFECT).

Gra polega na odnajdywaniu par wśród kart rozłożonych na stole napisem do dołu. Osoba odkrywa dwie wybrane karty. Jeżeli znalazła parę, odkłada ją na bok i odkrywa kolejne dwie karty. Jeżeli nie odkryła pary, to pokazuje karty pozostałym grającym i odkłada je na miejsce. Karty odkrywa kolejna osoba. Zwycięzcą zostaje ten, kto odnajdzie najwięcej par.

PORADY PRAKTYCZNE

Najlepiej wydrukować karty na sztywnym i/lub kolorowym papierze, żeby napisy nie przebijały na drugą stronę. Zgodnie z zasadą 3R należy dążyć do tego, by był to materiał wielokrotnego użytku (*reuse*), przez co zmniejszamy zużycie papieru (*reduce*). Aspekt *recycle* także można wprowadzić: później można te karty przerobić na fiszki językowe i przechowywać je w tak zwanym memoboksie.

Trudno określić dokładnie czas aktywności, ponieważ duże znaczenie w grach ma czynnik losowy. Jeśli grupa skończy grę wcześniej, można jej zaproponować drugą grę lub powtórzoną rozgrywkę tej samej gry.

Zestaw kolokacji można modyfikować w zależności od potrzeb. Inne kolokacje, które wystąpiły na lekcji, a nie ma ich w załączonym zestawie kart, to: *climate refugees, water crisis, food safety, social media, living standards, social inequality, information flow, water reservoirs, interconnected pieces*.

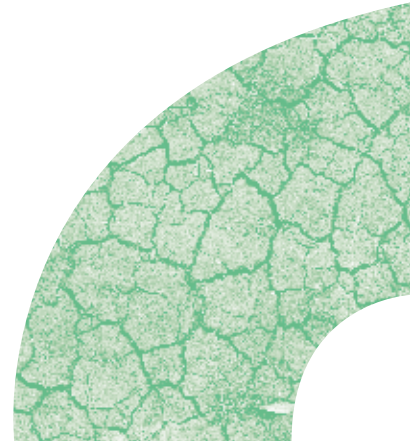
Najważniejsze, żeby uczniowie i uczennice mieli możliwość wielokrotnego powtarzania kolokacji, co sprzyja ich zapamiętywaniu.

Od tego, ile czasu poświęcimy na gry, zależy, ile czasu będziemy mogli przeznaczyć na kolejne zadania.

Załącznik nr 4

Materiał pomocniczy: Informacje o zmianie klimatu do zadania nr 4

Dlaczego mówimy o klimacie

Od XVIII wieku ludzie intensywniej podróżują, budują, produkują, korzystają z surowców naturalnych. Rozwój cywilizacji i dostępność dóbr wiążą się ze zmianą naszego postrzegania świata oraz kosztem, który ponosi środowisko. Od kiedy ludzkość zaczęła postrzegać naturę jako niewyczerpalne źródło zasobów, dostosowuje ją do swoich potrzeb, zmienia i niszczy. Na skutek nadmiernej emisji CO₂ związanej ze spalaniem paliw kopalnych używanych do produkcji i transportu, temperatura Ziemi rośnie, powodując zmianę klimatu – jedno z największych wyzwań dla świata.

Temat ten jest niełatwy i jego dogłębne zrozumienie wymaga czasu, skutki zmiany klimatu dotyczą nas jednak już teraz bez względu na to, czy je dostrzegamy, czy nie. Żyjemy w uprzywilejowanym świecie, w którym skutki zmiany klimatu, choć widoczne, nie budzą wielkich obaw. Często myślimy, że zmiana klimatu uwidacznia się w topniejących lodowcach, suszach w Afryce, huraganach w Azji. Tymczasem tak samo jak wszędzie na świecie jest ona obecna i tutaj i pokazuje nam, że jesteśmy częścią wielkiej układanki. Musimy sobie przypomnieć, że stanowimy część ekosystemu, bez którego nie możemy istnieć.

Zmiana klimatu jest nazywana wyzwaniem dla ludzkości między innymi dlatego, że byt ludzi na Ziemi jest zagrożony. Żeby przetrwać, musimy jednak pomyśleć o innych żyjących na tej planecie istotach i kierować się empatycznymi postawami, które pokierują nas do myślenia o całym naszym ekosystemie.

Sprawiedliwość klimatyczna

Państwa, które obecnie są największymi emitentami dwutlenku węgla na mieszkańca, są równocześnie państwami, które poniosą najmniejsze koszty związane z podniesieniem się temperatury. Skutki zmiany klimatu są odczuwalne przede wszystkim w krajach globalnego Południa. Susze, gwałtowne opady deszczu prowadzące do powodzi i lawin błotnych czy coraz intensywniejsze huragany zagrażają przede wszystkim państwom, których ślad węglowy jest niewielki. Ponadto najbardziej wrażliwą warstwą społeczną są ubodzy – nie mają oni środków finansowych na adaptację do zmiany klimatu ani na legalną migrację do krajów mniej zagrożonych przez ekstremalne warunki. Stan ten nazywa się klimatyczną niesprawiedliwością: to bogatsze kraje i bogatsi mieszkańcy i mieszkanki świata doprowadzili do zjawiska, które uderza w najuboższą tkankę społeczeństwa. Zmiana klimatu i jej konsekwencje w sposób szczególny pogarszają również sytuację kobiet. Susze i ekstremalne warunki pogodowe utrudniają uprawy roślin, wpływają na zmniejszenie zasobów wody – to kobiety i dziewczęta będą musiały podjąć dodatkowe działania i przebyć dodatkowe kilometry w poszukiwaniu wody i pożywienia. Mniejsze plony to również mniejsze zarobki pogłębiające zależność finansową kobiet.

Zrównoważony rozwój to za mało

Wiele się mówi o zrównoważonym rozwoju. Ta idea odwołuje się do zmiany nawyków – także indywidualnych, ale zwłaszcza systemowych. Coraz częściej uważa się jednak, że jest nam niepotrzebny jakikolwiek rozwój, nawet zrównoważony, a powinniśmy raczej myśleć o odwróceniu od dążenia do ciągłego rozwoju i wzrostu.

Nowe postulaty obejmują odejście od modelu konsumpcji, produkcji, wzrostu PKB, który rujnuje planetę. Idee postwzrostu są odpowiedzią na fakt, że nasz rozwój i wrastanie nie służy już ani nam, ludziom, ani innym istotom. Nie jest nam potrzebny, aby zapewnić bezpieczeństwo, dostęp do żywności, wody i innych potrzeb. Przeciwnie, dalszy rozwój w obecnej postaci zmniejsza bezpieczeństwo żywnościowe, zużywa zasoby wody, zwiększa nierówności, powodując ubóstwo i głód. Myśląc o tym, dlaczego w XXI wieku są na świecie miejsca, w których ludzie głodują, nie sposób nie zauważyć, że gdzieś indziej marnuje się tony żywności. Podczas gdy państwa wydają miliony na zbrojenia w imię bezpieczeństwa, na świecie wciąż toczą się wojny. System, w którym żyjemy, nie działa.

Źródło: Kurs e-learningowy *Globalna szkoła. Razem dla klimatu*, Centrum Edukacji Obywatelskiej, 2022.

Scenariusz powstał w ramach programu „1Planet4All – Razem dla klimatu!” realizowanego przez Centrum Edukacji Obywatelskiej.

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej. Treść materiału wyraża wyłącznie poglądy autorów, autorek i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Unii Europejskiej.

Publikacja jest dostępna na licencji Creative Commons. Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowe. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Fundacji Centrum Edukacji Obywatelskiej. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaczach praw oraz o Unii Europejskiej opatrzonej informacją o prawach autorskich (więcej o wolnych licencjach: <http://creativecommons.pl>).

Autorka: Marta Mielczarek
Redakcja: Marta Jackowska-Uwadizu, Marta Kałużyńska
Korekta: Justyna Yiğitler
Opracowanie graficzne: Zofia Herbich
Skład: Żaneta Pulkowska
Rok publikacji: 2022

Zdjęcia:
Unsplash